Miercuri, 10 martie 2021

I

(Rezoluții, recomandări și avize)

REZOLUȚII

PARLAMENTUL EUROPEAN

P9_TA(2021)0071

Un mecanism al UE de ajustare la frontieră a emisiilor de dioxid de carbon compatibil cu normele OMC

Rezoluția Parlamentului European din 10 martie 2021 referitoare la un mecanism al UE de ajustare la frontieră a emisiilor de dioxid de carbon, compatibil cu normele OMC (2020/2043(INI))

(2021/C 474/01)

Parlamentul European,

— având în vedere acordul adoptat la cea de a 21-a Conferință a părților (COP 21) la Convenția-cadru a ONU asupra schimbărilor climatice (CCONUSC) de la Paris, din 12 decembrie 2015 (Acordul de la Paris),

— având în vedere Raportul Programului Organizației Națiunilor Unite pentru Mediu pe 2019 privind decalajele în materie de emisii,

— având în vedere rapoartele speciale ale Grupului interguvernamental privind schimbările climatice (IPCC) privind încălzirea globală cu 1,5 °C, precum și privind oceanele și criosfera,

— având în vedere Comunicarea Comisiei din 11 decembrie 2019 privind Pactul ecologic european (COM(2019)0640),

— având în vedere comunicarea Comisiei din 17 septembrie 2020 intitulată „Stabilirea unui obiectiv mai ambițios în materie de climă pentru Europa în perspectiva anului 2030” (COM(2020)0562) și studiul de impact care o însoțește (SWD(2020)0176),

— având în vedere concluziile Consiliului European din 12 decembrie 2019 și din 17-21 iulie 2020,

— având în vedere rezoluția sa din 23 iulie 2020 referitoare la concluziile reuniunii extraordinare a Consiliului European din 17-21 iulie 2020 ([1]),

— având în vedere concluziile și recomandările Curții de Conturi Europene din raportul său special nr. 18/2020 din 15 septembrie 2020, intitulat „Sistemul UE de comercializare a certificatelor de emisii: alocarea cu titlu gratuit a certificatelor ar fi trebuit să fie mai bine direcționată”,

— având în vedere rezoluția sa din 28 noiembrie 2019 referitoare la urgența climatică și de mediu ([2]),

— având în vedere rezoluția sa din 15 ianuarie 2020 referitoare la Pactul ecologic european ([3]),

([1]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0206.
([2]) Texte adoptate, P9_TA(2019)0078.
([3]) Texte adoptate, P9_TA(2020)0005.

— având în vedere poziția sa referitoare la obiectivul climatic pentru 2030, și anume o reducere cu 60 % a emisiilor de gaze cu efect de seră în comparație cu nivelurile din 1990 ([4]),

— având în vedere articolul 54 din Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizele Comisiei pentru comerț internațional, Comisiei pentru afaceri economice și monetare, Comisiei pentru bugete și Comisiei pentru industrie, cercetare și energie,

— având în vedere raportul Comisiei pentru mediu, sănătate publică și siguranță alimentară (A9-0019/2021),

A. întrucât efectele adverse ale schimbărilor climatice reprezintă o amenințare directă la adresa mijloacelor de subzistență umane și a ecosistemelor terestre și marine, fapt confirmat de rapoartele speciale ale IPCC privind încălzirea globală cu 1,5 °C și privind oceanele și criosfera; întrucât aceste efecte au o distribuție inegală, majoritatea efectelor adverse fiind resimțite de țările și popoarele mai sărace;

B. întrucât, potrivit previziunilor Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), începând cu 2030, schimbările climatice ar urma să ducă la aproximativ 250 000 de decese suplimentare pe an, din cauza malnutriției, malariei, diareii și stresului termic;

C. întrucât temperatura medie la nivel global a crescut deja cu mai mult de 1,1 °C peste nivelurile preindustriale ([5]);

D. întrucât UE și statele sale membre s-au angajat, în temeiul Acordului de la Paris, să întreprindă acțiuni în domeniul climei pe baza celor mai recente dovezi științifice disponibile și în prezent au obiectivul de a atinge neutralitatea climatică până cel târziu în 2050;

E. întrucât în ultimele decenii UE a reușit să decupleze cu succes emisiile teritoriale de gaze cu efect de seră (GES) de creșterea economică, emisiile de GES scăzând cu 24 % în perioada 1990-2019, iar PIB-ul crescând cu peste 60 % în această perioadă; întrucât în aceste calcule nu se iau în considerare emisiile UE incluse în comerțul său internațional și, prin urmare, se subestimează amprenta sa de carbon la nivel mondial;

F. întrucât, în 2015, raportul dintre emisiile importate și cele exportate de UE a fost de aproximativ 3:1, cu 1,317 miliarde de tone de CO_2 importate și 424 de milioane de tone exportate ([6]);

G. întrucât legislația existentă a UE a fost eficace în realizarea obiectivelor climatice adoptate până în prezent; întrucât structura actuală a sistemului de comercializare a certificatelor de emisii (EU ETS), în special dispozițiile existente privind relocarea emisiilor de dioxid de carbon, nu a oferit stimulente eficace pentru decarbonizarea necesară a anumitor sectoare, în special în industrie, și a condus, în unele cazuri, la profituri excepționale nejustificate pentru întreprinderile beneficiare, după cum a evidențiat Curtea de Conturi Europeană ([7]);

H. întrucât Comisia ar trebui să își continue activitatea de elaborare a unor metodologii pentru a determina amprenta de carbon și de mediu a unui produs, printr-o abordare bazată pe ciclul de viață complet și garantând că contabilizarea emisiilor încorporate în produse reflectă, pe cât posibil, realitatea, inclusiv emisiile generate de transportul internațional;

I. întrucât Comisia ar trebui să studieze deopotrivă trasabilitatea produselor și a serviciilor pentru a identifica mai exact orice impact al ciclurilor de viață ale acestora, precum extracția și utilizarea materialelor, procesul de fabricație, utilizarea energiei, precum și modul de transport folosit, cu scopul de a crea baze de date;

([4]) Amendamentele adoptate de Parlamentul European la 8 octombrie 2020 referitoare la propunerea de regulament al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a cadrului pentru realizarea neutralității climatice și de modificare a Regulamentului (UE) 2018/1999 (Legea europeană a climei) (Texte adoptate, P9_TA(2020)0253).

([5]) Organizația Meteorologică Mondială (OMM), „Statement on the State of the Global Climate in 2019" (Declarația privind situația climatică la nivel mondial în 2019).

([6]) Fezzigna, P., Borghesi, S., Caro, D., „Revising Emission Responsibilities through Consumption-Based Accounting: A European and Post-Brexit Perspective" (Revizuirea responsabilităților pentru emisii prin contabilitatea bazată pe consum: o perspectivă europeană și post-Brexit) în *Sustainability*, 17 ianuarie 2019.

([7]) A se vedea Raportul special al CCE nr. 18/2020.

J. întrucât aproximativ 27 % din emisiile globale de CO_2 provenite din arderea combustibililor sunt corelate în prezent cu bunuri comercializate la nivel internațional ([8]); întrucât 90 % din transportul internațional de mărfuri are loc pe mare, generând emisii semnificative de GES; întrucât doar emisiile de GES provenite din navigația pe apele interne au fost incluse în contribuția inițială stabilită la nivel național (CSN) a UE; întrucât aceste informații fac obiectul unei revizuiri din perspectiva obiectivului consolidat al UE pentru 2030;

K. întrucât criza provocată de pandemia de COVID-19 a adus o serie de lecții importante, motiv pentru care propunerea Comisiei pentru un instrument de redresare nou – Next Generation EU – subliniază necesitatea de a consolida autonomia și reziliența Uniunii și necesitatea de a avea circuite scurte, în special lanțuri de aprovizionare cu alimente mai scurte;

L. întrucât este esențial ca Comisia să aibă o viziune integrată asupra politicilor în domeniul climei, de exemplu, prin abordarea obiectivelor de reducere a emisiilor, precum cele pentru transportul maritim, într-un mod coordonat cu strategiile de tarifare a carbonului;

M. întrucât asigurarea unei tarifări eficiente și semnificative a carbonului, în cadrul unui mediu de reglementare mai larg, poate servi drept stimulent economic pentru a elabora metode de producție cu o amprentă a GES mai mică și poate impulsiona investițiile în inovare și în noile tehnologii, asigurând decarbonizarea și circularitatea economiei UE; întrucât un mecanism eficace de ajustare la frontieră a emisiilor de dioxid de carbon (CBAM) poate juca un rol în acest context;

N. întrucât comerțul poate fi un instrument important pentru promovarea dezvoltării sustenabile și combaterea schimbărilor climatice; întrucât piața unică a UE este a doua cea mai mare piață de consum din lume, fapt ce plasează Uniunea într-o poziție unică în definirea standardelor la nivel mondial;

O. întrucât combaterea schimbărilor climatice este un factor care contribuie la competitivitate și la justiția socială și are un potențial major în dezvoltarea industrială, crearea de locuri de muncă, inovare și dezvoltarea regională;

P. întrucât articolul XX din Acordul General pentru Tarife și Comerț (GATT) permite membrilor Organizației Mondiale a Comerțului (OMC) să pună în aplicare măsuri necesare pentru a proteja viața sau sănătatea oamenilor, animalelor sau plantelor (b) ori resursele naturale (g),

Q. întrucât UE ar trebui să accepte că o țară terță poate introduce un CBAM, dacă această țară aplică un preț al carbonului mai mare;

R. întrucât, în programul său electoral, președintele SUA, Joe Biden, s-a pronunțat în favoarea „impunerii unor taxe de ajustare a emisiilor de dioxid de carbon sau a unor cote de carbon pentru bunurile cu emisii de carbon ridicate, provenind din țări care nu își îndeplinesc obligațiile în materie de climă și de mediu”; întrucât aceasta ar crea o nouă oportunitate de cooperare între UE și SUA în combaterea schimbărilor climatice și restabilirea acestui parteneriat fundamental;

S. întrucât nivelul crescut de ambiție al UE în domeniul schimbărilor climatice nu ar trebui să conducă la creșterea riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon pentru industriile europene,

Observații generale

1. este profund îngrijorat că, în prezent, niciuna dintre CSN prezentate, inclusiv cele ale UE și ale statelor sale membre, nu respectă obiectivul ce constă în menținerea creșterii temperaturii globale mult sub 2 °C, astfel cum este prevăzut de Acordul de la Paris, continuând totodată eforturile de a limita creșterea temperaturii globale la 1,5 °C peste nivelurile preindustriale;

2. este îngrijorat de lipsa de cooperare a unora dintre partenerii comerciali ai UE în negocierile internaționale privind clima din ultimii ani, fapt ce subminează capacitatea noastră colectivă globală de a atinge obiectivele Acordului de la Paris, după cum s-a observat recent la COP 25; încurajează toate părțile să sprijine un efort global colectiv și bazat pe știință, care să facă posibilă atingerea acestor obiective; invită Comisia și Consiliul să susțină un proces decizional transparent, echitabil și favorabil incluziunii în cadrul CCONUSC;

([8]) Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică (OCDE), „CO_2 emissions embodied in international trade and domestic final demand: methodology and results using the OECD input-output database” (Emisiile de CO_2 incluse în comerțul internațional și în cererea finală internă: metodologie și rezultate utilizând baza de date pentru intrări-ieșiri multinațională a OCDE), 23 noiembrie 2020.

3. subliniază că UE și statele sale membre au responsabilitatea și oportunitatea de a-și asuma în continuare un rol de lider în acțiunile de combatere a schimbărilor climatice la nivel global, împreună cu ceilalți mari producători mondiali de emisii; evidențiază că UE a fost lider în acțiunile de combatere a schimbărilor climatice la nivel mondial, după cum reiese din adoptarea obiectivului de realizare a neutralității climatice până cel târziu în 2050 și din planul său de a-și majora obiectivul de reducere a emisiilor de GES până în 2030; încurajează cu fermitate Comisia și statele membre să își intensifice diplomația în domeniul climei înainte și după adoptarea propunerii legislative pentru un CBAM, și, în special, să asigure un dialog continuu cu partenerii comerciali pentru a stimula acțiunile globale împotriva schimbărilor climatice; subliniază că sunt necesare eforturi diplomatice concomitente pentru a asigura implicarea timpurie a țărilor din vecinătatea UE;

4. evidențiază rolul central al cetățenilor și consumatorilor în tranziția energetică și subliniază că este importantă stimularea și sprijinirea opțiunilor consumatorilor pentru a reduce efectele schimbărilor climatice, promovând activități sustenabile și beneficii colaterale care duc la îmbunătățirea calității vieții;

5. ia act de propunerea Comisiei de a fixa drept obiectiv climatic al UE pentru 2030 „reducerea emisiilor nete cu cel puțin 55 %” față de nivelurile din 1990; subliniază însă că Parlamentul a adoptat un obiectiv mai ambițios, de 60 %;

6. constată că, deși UE și-a redus substanțial emisiile interne de GES, emisiile de GES incluse în importurile în UE au crescut în mod constant, subminând astfel eforturile Uniunii de a-și reduce amprenta de GES globală; subliniază că importurile nete de bunuri și servicii în UE reprezintă peste 20 % din emisiile interne de CO_2 ale Uniunii; consideră că conținutul de GES al importurilor ar trebui să fie mai bine monitorizat pentru a identifica posibile măsuri de reducere a amprentei de GES globale a UE;

Conceperea unui CBAM compatibil cu OMC

7. sprijină introducerea unui CBAM, cu condiția ca acesta să fie compatibil cu normele OMC și cu acordurile de liber schimb (ALS) ale UE, fără să fie discriminatoriu sau să constituie o restricție disimulată a comerțului internațional; consideră că un astfel de CBAM ar crea un stimulent pentru industriile europene și partenerii comerciali ai UE să își decarbonizeze industriile și, prin urmare, ar sprijini politicile climatice atât la nivelul UE, cât și la nivel global, în tranziția către neutralitatea emisiilor de GES, în conformitate cu obiectivele Acordului de la Paris; afirmă fără echivoc că un CBAM ar trebui conceput exclusiv pentru a promova obiectivele climatice și nu ar trebui utilizat în mod abuziv ca instrument de întărire a protecționismului, a discriminării nejustificate sau a restricțiilor; subliniază că acest mecanism ar trebui să susțină obiectivele ecologice ale UE, în special pentru a combate mai bine emisiile de GES încorporate în industria UE și în comerțul internațional, fiind, în același timp, nediscriminatoriu și urmărind să creeze condiții de concurență echitabile la nivel mondial;

8. subliniază că țările cel mai puțin dezvoltate și statele insulare mici în curs de dezvoltare ar trebui să beneficieze de un tratament special, astfel încât să se țină seama de specificitățile lor și de efectele negative potențiale ale CBAM asupra dezvoltării lor;

9. reamintește constrângerile și provocările specifice cu care se confruntă regiunile ultraperiferice, în special din cauza îndepărtării, insularității și dimensiunii reduse a pieței lor și solicită ca, în temeiul articolului 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), CBAM să țină seama în mod corespunzător de specificitățile acestora;

10. reiterează faptul că introducerea unui CBAM ar trebui să facă parte dintr-un pachet de măsuri legislative vizând reducerea rapidă a emisiilor de GES generate de producția și consumul UE, în special prin creșterea eficienței energetice și folosirea energiilor regenerabile; subliniază că CBAM ar trebui asociat cu politici menite să faciliteze și să promoveze investițiile în procese industriale cu emisii scăzute de dioxid de carbon, inclusiv prin instrumente de finanțare inovatoare, prin noul Plan de acțiune pentru economia circulară și o politică industrială a UE mai largă, care să fie ambițioasă în domeniul ecologic, dar și echitabilă în plan social, cu scopul de a orienta o reindustrializare decarbonizată a Europei pentru a crea locuri de muncă de calitate la nivel local și de a asigura competitivitatea economiei europene, îndeplinind totodată obiectivele climatice ambițioase ale UE și oferind previzibilitate și certitudine pentru a garanta investiții în direcția neutralității climatice;

11. subliniază că standardele produselor pot să asigure o producție cu emisii scăzute de carbon și eficientă din punctul de vedere al resurselor, precum și să contribuie la garantarea unor efecte negative minime asupra mediului, ca urmare a utilizării produselor; cere, prin urmare, Comisiei să propună, ca o completare la introducerea unui CBAM, norme și standarde mai ambițioase și obligatorii pentru produsele introduse pe piața UE în ceea ce privește reducerea emisiilor de GES și economisirea de resurse și de energie, în sprijinul cadrului de politică privind produsele sustenabile și al noului Plan de acțiune pentru economia circulară;

12. consideră că, pentru a preveni posibilele denaturări pe piața internă și de-a lungul lanțului valoric, un CBAM ar trebui să acopere toate importurile de produse și mărfuri care fac obiectul EU ETS, inclusiv atunci când sunt integrate în produse intermediare sau finale; subliniază că, la început (deja din 2023) și în urma unei evaluări a impactului, un CBAM ar trebui să acopere sectorul energetic și sectoarele industriale mari consumatoare de energie, cum ar fi sectorul producător de ciment, oțel, aluminiu, hârtie, sticlă, produse chimice și îngrășăminte și sectorul rafinării petrolului, care continuă să primească alocări gratuite importante și care reprezintă în continuare 94 % din emisiile industriale ale UE;

13. subliniază că conținutul de emisii de GES al importurilor ar trebui să fie calculat pe baza unor criterii de referință transparente, fiabile și actualizate, specifice fiecărui produs, la nivelul instalațiilor din țările terțe; în mod implicit, dacă importatorul nu pune la dispoziție date, ar trebui să se ia în considerare media globală a emisiilor de GES conținută în produsele individuale, defalcată în funcție de diferitele metode de producție care implică intensități variate ale emisiilor; consideră că tarifarea carbonului pentru importuri ar trebui să acopere deopotrivă emisiile directe și indirecte și, ca atare, să țină seama și de intensitatea emisiilor de carbon a rețelei electrice specifice fiecărei țări sau, dacă importatorul pune la dispoziție date, de intensitatea emisiilor de carbon aferentă consumului de energie la nivelul instalației;

14. constată că, în prezent, Comisia evaluează toate opțiunile diverse de introducere a unui CBAM, de la instrumente fiscale la mecanisme bazate pe EU ETS; subliniază că modalitățile de concepere a unui CBAM ar trebui să fie explorate împreună cu revizuirea EU ETS, pentru a garanta că sunt complementare și coerente și pentru a evita o suprapunere care ar determina o dublă protecție a industriilor UE; subliniază că este important ca un CBAM să se bazeze pe un proces transparent, inclusiv prin colaborarea cu OMC și cu partenerii comerciali ai UE în coordonare cu Parlamentul European și prin evaluarea și compararea cu atenție a eficacității, eficienței și fezabilității juridice a diferitelor forme de CBAM care urmăresc reducerea emisiilor totale de GES la nivel mondial; insistă că obiectivul principal al CBAM este ecologic și că, prin urmare, criteriile de mediu ar trebui să joace un rol esențial în alegerea instrumentului, asigurând un preț previzibil și suficient de ridicat al carbonului, care să stimuleze investițiile în decarbonizare pentru a realiza obiectivele Acordului de la Paris;

15. subliniază că este important să se evalueze impactul fiecărei opțiuni asupra nivelului de trai al consumatorilor, în special al celor care fac parte din grupuri mai vulnerabile, precum și impactul asupra veniturilor; invită Comisia să includă în evaluarea impactului și consecințele veniturilor generate de CBAM ca resursă proprie asupra bugetului UE, în funcție de modelul și de modalitățile alese;

16. consideră că, pentru a aborda riscul potențial al relocării emisiilor de dioxid de carbon, respectând în același timp normele OMC, CBAM trebuie să taxeze conținutul de carbon al importurilor într-un mod care să reflecte costurile carbonului plătite de producătorii din UE; subliniază că tarifarea carbonului în cadrul CBAM ar trebui să reflecte evoluția dinamică a prețului certificatelor UE în cadrul sistemului EU ETS, garantându-se totodată predictibilitatea și volatilitatea redusă a prețului carbonului; consideră că importatorii ar trebui să achiziționeze certificate dintr-o rezervă de certificate distinctă de cea a sistemului EU ETS, în cadrul căruia prețul carbonului este cel din ziua tranzacției din EU ETS; subliniază că introducerea CBAM este doar una dintre măsurile de punere în aplicare a obiectivelor Pactului verde european și trebuie să fie însoțită, de asemenea, de măsuri necesare în sectoarele care nu fac obiectul ETS, precum și de o reformă ambițioasă a EU ETS, pentru a garanta că acesta oferă o tarifare semnificativă a carbonului care respectă pe deplin principiul „poluatorul plătește”, și pentru a contribui la reducerea necesară a emisiilor de GES în conformitate cu obiectivul climatic actualizat al UE pentru 2030 și cu obiectivul de a reduce la zero emisiile nete de GES până în 2050, inclusiv prin abordarea factorului linear de reducere, reajustarea plafonului și evaluarea eventualei necesități de stabilire a unui preț minim al carbonului;

17. subliniază că o acciză (sau o taxă) pe conținutul de carbon al tuturor produselor consumate, locale și importate, nu ar aborda pe deplin riscul relocării emisiilor de dioxid de carbon, ar fi dificilă din punct de vedere tehnic, având în vedere complexitatea trasabilității carbonului în lanțurile valorice globale și ar putea reprezenta un cost semnificativ pentru consumatori; recunoaște că o taxă fixă sau o taxă asupra importurilor ar putea fi un instrument simplu pentru a transmite un semnal puternic și stabil privind prețul de mediu pentru dioxidul de carbon importat; consideră, cu toate acestea, că, având în vedere natura sa fixă, o astfel de taxă ar fi un instrument mai puțin flexibil pentru a reflecta evoluția prețului EU ETS; subliniază că, în practică, o taxă în continuă evoluție care reflectă automat prețul EU ETS ar fi echivalentă cu o schemă de comercializare a certificatelor de emisii teoretică; recunoaște că, în cazul în care CBAM ar fi de natură fiscală, există posibilitatea introducerii unui mecanism bazat pe articolul 192 alineatul (2) din TFUE;

18. subliniază că importatorii ar trebui să aibă opțiunea de a dovedi, în conformitate cu standardele UE privind monitorizarea, raportarea și verificarea ale EU ETS, că conținutul de carbon al produselor lor este mai mic decât valorile respective și de a beneficia de o valoare adaptată în consecință a sumei de plată, pentru a încuraja inovarea și investițiile în tehnologiile sustenabile la nivel mondial; consideră că acest lucru nu ar trebui să impună o sarcină disproporționată IMM-urilor; subliniază că aplicarea mecanismului va trebui să se bazeze pe un set de standarde ale UE care să împiedice eludarea sau utilizarea sa abuzivă și că va necesita o solidă infrastructură independentă pentru administrarea sa;

19. subliniază că CBAM ar trebui să garanteze că importatorii din țări terțe nu sunt taxați de două ori pentru conținutul de carbon al produselor lor, pentru a se asigura că sunt tratați în condiții de egalitate și fără discriminare; invită Comisia să evalueze cu atenție impactul diferitelor opțiuni CBAM asupra țărilor cel mai puțin dezvoltate;

20. subliniază că, spre deosebire de ETS, mecanismul nu ar trebui să trateze lemnul ars pentru combustibil ca fiind neutru din punctul de vedere al emisiilor de carbon și că, în cadrul revizuit și actualizat, carbonul încorporat în lemnul exploatat forestier și în solul epuizat ar trebui să aibă un preț;

21. îndeamnă Comisia să asigure reducerea la minimum a riscurilor ca exportatorii către UE să încerce să evite mecanismul sau să îi compromită eficacitatea, de exemplu, prin redirecționarea producției între piețe sau prin exportul de bunuri semifabricate;

Aspectele comerciale ale unui CBAM

22. solicită ca Acordul de la Paris și obiectivele sale să devină unul dintre principiile directoare fundamentale ale politicii comerciale, la care trebuie adaptate toate inițiativele comerciale și instrumentele lor politice, incluzându-l, printre altele, în acordurile de liber schimb (ALS) ca un element esențial; este convins că o astfel de politică comercială special concepută poate fi un factor important în orientarea economiilor către decarbonizare, cu scopul de a atinge obiectivele climatice stabilite în Acordul de la Paris și în Pactul verde european;

23. își exprimă profunda îngrijorare cu privire la erodarea sistemului comercial multilateral; invită Comisia să colaboreze activ cu guvernele partenerilor comerciali pentru a asigura un dialog continuu pe marginea acestei inițiative, oferind astfel stimulente pentru combaterea schimbărilor climatice atât în cadrul Uniunii, cât și de către partenerii săi comerciali; subliniază că politica comercială poate și ar trebui să fie utilizată pentru a promova o agendă de mediu pozitivă și a evita diferențe majore la nivelul obiectivului privind mediul între UE și restul lumii și că un CBAM ar trebui conceput ca o acțiune care completează acțiunile din cadrul capitolelor privind comerțul și dezvoltarea sustenabilă din ALS încheiate de Uniune; subliniază că acțiunea la nivel global care ar face CBAM inutil trebuie să fie scopul ultim al inițiativei, pe măsură ce restul lumii se apropie de nivelul de ambiție pe care UE l-a stabilit pentru reducerea emisiilor de CO_2; consideră, prin urmare, că CBAM ar trebui să fie considerat un mijloc de a contribui la accelerarea acestui proces și nu un instrument al protecționismului; așteaptă de la Comisie să înceapă negocieri pentru o abordare globală în cadrul OMC sau al G20;

24. consideră că politica comercială și comerțul internațional sunt instrumente esențiale ale tranziției către o economie globală circulară, eficientă din punctul de vedere al utilizării resurselor și neutră climatic și, ca atare, sprijină eforturile globale în direcția realizării obiectivelor de dezvoltare durabilă (ODD) ale ONU și a Acordului de la Paris; consideră că există o nevoie urgentă de a pregăti o reformă cuprinzătoare a OMC, care să îi permită acestei organizații să garanteze liberul schimb și să combată totodată încălzirea globală; ia act că normele GATT datează din 1947 și este de părere că acestea trebuie regândite în contextul actual al crizei climatice; așteaptă de la Comisie să ia urgent inițiative pentru reformarea OMC, cu scopul de a asigura compatibilitatea cu obiectivele climatice; solicită Comisiei să își intensifice eforturile pentru a finaliza tarifarea emisiilor de CO_2 la nivel global și a facilita schimburile comerciale cu tehnologii de protecție a climei și a mediului, de exemplu prin inițiative de politică comercială cum ar fi Acordul privind bunurile de mediu al OMC;

25. invită Comisia să continue reformele multilaterale ale OMC care să alinieze dreptul comercial internațional la obiectivele Acordului de la Paris și la alte aspecte ale dreptului internațional, în special la convențiile Organizației Internaționale a Muncii (OIM); subliniază că un CBAM este compatibil cu normele OMC dacă este conceput cu un obiectiv de mediu clar de reducere a emisiilor globale de gaze cu efect de seră și dacă respectă cea mai mare integritate de mediu;

26. subliniază că CBAM poate contribui la realizarea ODD; reamintește că promovarea muncii decente este, de asemenea, un ODD și îndeamnă Comisia să se asigure că bunurile introduse pe piața UE sunt produse în condiții care respectă convențiile OIM;

27. ia act de faptul că, pentru a fi compatibile cu regulile OMC, dispozițiile GATT, precum articolul I (principiul tratamentului națiunii celei mai favorizate), articolul III (principiul tratamentului național) și, dacă este necesar, articolul XX (excepții generale) ar putea constitui baza oricărui proiect de CBAM, a cărui justificare ar trebui să fie exclusiv cea de mediu – reducerea emisiilor de CO_2 la nivel mondial și prevenirea relocării emisiilor de dioxid de carbon;

28. subliniază principiul nediscriminării în temeiul articolului III din GATT; subliniază că tratarea identică a importurilor și a producției interne constituie un criteriu esențial pentru a asigura compatibilitatea oricărei măsuri cu normele OMC; subliniază că CBAM ar trebui să creeze condiții de concurență echitabile între producătorii interni și cei străini din UE prin aplicarea unei taxe echivalente cu ETS pe emisiile de carbon încorporate ale bunurilor importate din aceste sectoare, indiferent de originea acestora, asigurând astfel protecția completă împotriva relocării emisiilor de dioxid de carbon pentru industria europeană și evitând transferurile de emisii către țări terțe; subliniază că punerea în aplicare a CBAM ar trebui să evite dubla protecție a instalațiilor din UE, evaluând, în același timp, impactul asupra exporturilor și asupra sectoarelor dependente de-a lungul lanțului valoric; subliniază că elaborarea CBAM ar trebui să urmeze un principiu simplu, conform căruia o tonă de carbon nu ar trebui protejată de două ori;

29. subliniază importanța asigurării unor condiții de concurență echitabile la nivel mondial pentru competitivitatea industriilor europene, fără a genera efecte dăunătoare asupra climei și mediului; îndeamnă, prin urmare, Comisia să ia în considerare posibila introducere a unor reduceri la export, dar numai dacă poate demonstra pe deplin impactul pozitiv al acestora asupra climei și compatibilitatea acestora cu normele OMC; subliniază că, pentru a preveni efectele negative asupra climei prin stimularea unor metode de producție mai puțin eficiente pentru industriile exportatoare europene și pentru a asigura compatibilitatea cu normele OMC, orice formă de sprijin potențial la export ar trebui să fie transparentă, proporțională și să nu conducă la niciun fel de avantaje competitive pentru industriile exportatoare din UE în țări terțe și ar trebui să se limiteze strict la instalațiile cele mai eficiente, astfel încât să se mențină stimulentele de reducere a GES pentru întreprinderile exportatoare din UE;

30. subliniază că orice mecanism trebuie să creeze un stimulent pentru industriile din UE și din afara ei pentru a fabrica produse curate și competitive și a evita relocarea emisiilor de dioxid de carbon, fără a pune în pericol oportunitățile comerciale;

31. ia act de faptul că CBAM face parte din Pactul verde european și este un instrument de realizare a obiectivului UE de a nu genera emisii nete de GES până în 2050; constată că cele mai multe sectoare industriale cu emisii de dioxid de carbon ridicate și axate puternic pe comerț ar putea fi afectate de CBAM, direct sau indirect, și că acestea ar trebui consultate în cursul întregului proces; constată, de asemenea, că CBAM ar putea influența lanțurile de aprovizionare astfel încât acestea să internalizeze costurile emisiilor de carbon; subliniază că un CBAM ar trebui să fie ușor de administrat și să nu constituie o sarcină financiară și administrativă nejustificată pentru companii, în special IMM-uri;

CBAM și resursele proprii

32. constată că CBAM ar putea fi pus în aplicare fie ca o completare a regimului actual al taxelor vamale, fie ca sistem complementar în cadrul schemei ETS existente; subliniază că ambele abordări ar putea fi pe deplin coerente cu o inițiativă privind resursele proprii;

33. sprijină intenția Comisiei de a utiliza veniturile generate de CBAM sub formă de noi resurse proprii la bugetul UE și solicită Comisiei să asigure o transparență deplină în ceea ce privește utilizarea acestor venituri; subliniază, cu toate acestea, că rolul bugetar al CBAM ar trebui să fie doar un produs secundar al instrumentului; consideră că aceste noi venituri ar trebui să permită un sprijin mai mare pentru acțiunile climatice și obiectivele Pactului verde, cum ar fi tranziția echitabilă și decarbonizarea economiei europene, precum și o creștere a contribuției UE la finanțarea internațională a combaterii schimbărilor climatice în favoarea țărilor cel mai puțin dezvoltate și a statelor insulare mici în curs de dezvoltare, care sunt cele mai vulnerabile la schimbările climatice, în special pentru a le sprijini să treacă printr-un proces de industrializare bazat pe tehnologii curate și decarbonizate; solicită Comisiei să țină seama, în cadrul viitoarei sale propuneri, de consecințele sociale ale mecanismului pentru a le reduce cât mai mult posibil; subliniază că veniturile generate de un CBAM nu ar trebui utilizate în niciun caz ca subvenții deghizate pentru industriile europene mari poluatoare, lucru care ar compromite, în cele din urmă, compatibilitatea sa cu normele OMC;

34. reamintește că Parlamentul, Consiliul și Comisia au convenit asupra creării de noi resurse proprii, inclusiv CBAM, pe durata următorului cadru financiar multianual (CFM), în Acordul interinstituțional din 16 decembrie 2020 privind disciplina bugetară, cooperarea în chestiuni bugetare și buna gestiune financiară, precum și privind noile resurse proprii, inclusiv o foaie de parcurs pentru introducerea de noi resurse proprii (AII) ([9]); subliniază că alocarea fluxurilor financiare generate de CBAM la bugetul UE ar contribui la atenuarea problemelor de echivalență fiscală și ar asigura un impact

([9]) JO L 433 I, 22.12.2020, p. 28.

distribuit echitabil între statele membre, precum și o structură flexibilă, cu costuri administrative indirecte minime; concluzionează deci că definirea veniturilor ca resursă proprie a UE ar reduce cota contribuțiilor bazate pe VNB la finanțarea bugetului UE și ar contribui astfel la partajarea impactului CBAM în mod echitabil în toate statele membre; consideră că orice economie la nivel național datorată scăderii contribuțiilor bazate pe VNB va crește marja de manevră bugetară a statelor membre;

35. ia notă de diferitele estimări prudente ale veniturilor, de la 5 la 14 miliarde EUR pe an, în funcție de domeniul de aplicare și de modelul noului instrument; subliniază că bugetul UE este, în orice caz, foarte potrivit pentru a absorbi fluctuațiile veniturilor sau chiar efectele regresive pe termen lung;

36. este hotărât să se asigure că resursele proprii bazate pe CBAM vor face parte dintr-un pachet de resurse proprii suficient pentru a acoperi nivelul cheltuielilor globale preconizate pentru costurile de rambursare a principalului și a dobânzilor aferente împrumutului contractat în cadrul instrumentului Next Generation EU, respectând totodată principiul universalității; reamintește și că orice excedent din planul de rambursare trebuie să rămână tot în bugetul UE ca venit general;

37. subliniază că introducerea unui pachet de noi resurse proprii, după cum prevede foaia de parcurs pentru introducerea de noi resurse proprii în temeiul Acordului interinstituțional, ar putea facilita o mai bună concentrare a cheltuielilor la nivelul UE asupra domeniilor prioritare și asupra bunurilor publice comune, obținându-se o creștere semnificativă a eficienței în comparație cu cheltuielile naționale; reamintește că orice nerespectare a condițiilor convenite în AII de către una dintre cele trei instituții ar putea să o expună unei contestații juridice din partea celorlalte;

38. invită instituțiile să dea curs în mod activ, în spiritul și în litera foii de parcurs pentru introducerea de noi resurse proprii în temeiul AII, care prevede că această nouă resursă proprie trebuie să intre în vigoare cel târziu la 1 ianuarie 2023;

Implementarea CBAM și a altor aspecte

39. subliniază că punerea în aplicare a mecanismului trebuie să fie însoțită de eliminarea tuturor formelor de subvenții dăunătoare mediului acordate industriilor mari consumatoare de energie la nivel național; invită Comisia să evalueze diferitele practici ale statelor membre în această privință, în lumina principiului „poluatorul plătește”;

40. solicită ca CBAM să fie monitorizat prin intermediul unui organism independent, sub auspiciile Comisiei, care ar trebui să raporteze în mod regulat și să furnizeze informații transparente Parlamentului, Consiliului și Comisiei, la cerere și cel puțin de două ori pe an;

41. constată că UE este cel mai mare importator de carbon din lume, iar conținutul de carbon al bunurilor exportate din UE se situează cu mult sub conținutul de carbon al bunurilor importate; deduce că eforturile europene de combatere a schimbărilor climatice sunt mai mari decât media eforturilor internaționale; subliniază că, pentru a măsura impactul climatic al Uniunii la nivel mondial, este necesară o metodă solidă de raportare care să țină seama de emisiile provenite din mărfurile și serviciile importate în UE;

42. subliniază că eforturile internaționale suficiente în domeniul climei, cum ar fi o tarifare robustă, larg răspândită și consecventă a carbonului la nivel internațional, precum și tehnologiile, produsele și procesele de producție cu emisii reduse, pe deplin competitive vor face ca mecanismul să devină perimat în timp; consideră că schimbările climatice reprezintă o problemă mondială care necesită soluții la nivel mondial și, prin urmare, consideră că UE ar trebui să sprijine, în continuare, instituirea unui cadru mondial pentru stabilirea prețurilor la emisiile de CO_2, în conformitate cu articolul 6 din Acordul de la Paris; încurajează Comisia să conceapă mecanismul cu un calendar clar și ambițios pentru punerea în aplicare și evoluția acestuia; reamintește că unele soluții tehnice de reducere a emisiilor de CO_2 se află încă în etapa-pilot și, prin urmare, invită Comisia să își continue eforturile de a le dezvolta în continuare; solicită Comisiei să elaboreze mecanismul, ca parte a unui pachet de politici cuprinzător și orientat pe termen lung, consecvent cu realizarea unei economii foarte eficiente din punctul de vedere al energiei și al utilizării resurselor, cu un nivel net de emisii de gaze cu efect de seră egal cu zero, până cel târziu în 2050;

43. reamintește că politica UE în domeniul climei, politica industrială și obiectivul de a menține și de a spori creșterea economică durabilă trebuie să meargă mână în mână; subliniază că orice mecanism trebuie încorporat în strategia noastră industrială, stimulând industria să producă produse ecologice și competitive;

44. subliniază că un mecanism care funcționează corespunzător ar trebui să asigure reducerea emisiilor importate în UE și să asigure cea mai eficientă protecție a climei împotriva riscului de relocare a emisiilor de dioxid de carbon, respectând, în același timp, normele OMC; subliniază că mecanismul ar trebui să fie elaborat într-un mod care să-i asigure aplicarea efectivă și simplă și care să prevină totodată un comportament de eludare, precum redistribuirea resurselor sau importul de produse semifabricate sau finite care nu sunt acoperite de mecanism;

45. solicită Comisiei să ofere consiliere și asistență tehnică industriilor pe plan intern și extern, în special IMM-urilor, cu privire la instituirea unor sisteme fiabile de contabilizare a emisiilor de gaze cu efect de seră pentru importuri, în scopul menținerii unei industrii europene puternice, fără a genera obstacole tehnice în calea partenerilor comerciali;

46. solicită o evaluare specială a impactului mecanismului asupra IMM-urilor și a concurenței în cadrul pieței interne; solicită crearea, dacă este necesară, a unui mecanism de sprijin pentru IMM-uri, în scopul adaptării cu succes la noua realitate a pieței, împiedicându-le astfel să devină victimele unor practici neloiale ale actorilor mai mari de pe piață;

47. constată, în plus, că, pentru a preveni concurența neloială pe piața europeană, mecanismul nu ar trebui să creeze niciun dezavantaj competitiv între materialele concurente; subliniază că materialele cele mai ecologice nu ar trebui să sufere dezavantaje competitive;

48. subliniază importanța sa pentru a asigura reprezentarea cetățenilor europeni și a intereselor acestora și pentru a contribui la realizarea priorităților UE, cum ar fi protecția climei, creșterea durabilă și competitivitatea internațională; solicită, prin urmare, Comisiei și Consiliului să implice integral Parlamentul, în calitate de colegiuitor, în procesul legislativ de instituire a mecanismului;

o

o o

49. încredințează Președintelui sarcina de a transmite prezenta rezoluție Consiliului și Comisiei.